

רשומות

הצעות חוק

הממשלה

26 בפברואר 2024

1724

י"ז באדר א' התשפ"ד

עמוד

הצעת חוק שירותי הדת היהודיים (תיקון מס' 27) (רורבה לכיסוי הוצאות), התשפ"ד-2024 682

הצעת חוק שירותי הדת היהודיים (תיקון מס' 27) (רזרבה לכיסוי הוצאות), התשפ"ד-2024

1. הוספת סעיף 1א11 בחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971 (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 11א11 יבוא:

1א11. (א) על אף האמור בסעיף 11א(ב), מתוך סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאות התקציב של כלל המועצות בכל שנת כספים, יופרש סכום של 5% אשר ישמש רזרבה לכיסוי הוצאות כמפורט בסעיף 11ג11 (להלן – חלק הממשלה בסכום הרזרבה); השר רשאי לקבוע בצו כי בשנת כספים מסוימת לא יופרש סכום כאמור או שיופרש סכום בשיעור נמוך יותר.

ד ב ר י ה ס ב ר

פתרונות שיתעוררו במועצות הדתיות ואשר יחולק לפי קריטריונים שייקבעו בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה ושיוכלו להשתנות עם השנים (להלן – סכום הרזרבה). נקבע כי סכום הרזרבה יעמוד בשנת 2008 על סך של 15% מהיתרה לאחר הקצאת הסכום בעבור חלק המועצות הדתיות בעלות הפנסיות התקציביות. בשנת 2009 יעמוד סכום הרזרבה על 10% מהיתרה כאמור, ואילו החל משנת 2010 יעמוד סכום הרזרבה על 5% מהיתרה.

התוצאה שהתקבלה מהליך בניית התקציב באופן המפורט לעיל, הייתה שהרשויות המקומיות לא השתתפו במימון סכום הרזרבה, שכן הפרשת הסכום שנועד למימון הרזרבה בוצעה בשלב השני בתחילת שנת הכספים, כאמור, בטרם ההתחשבות בחלקן של הרשויות המקומיות בתקציב.

במסגרת החלטת ממשלה מס' 904 מיום כ"ט בטבת התשפ"ב (2 בינואר 2022) (להלן – החלטת ממשלה מס' 904) תוקנה החלטת ממשלה מס' 2197 האמורה, כך שבוטלה הפרשת סכום הרזרבה מתוך סכום ההשתתפות הכולל של המדינה בהוצאות התקציב של המועצות הדתיות, כפי שפורט לעיל, זאת לנוכח אי-התאמה בין המנגנון ואופן יישומו לבין הוראות החוק הקיים.

עם זאת, המשרד לשירותי דת (להלן – המשרד) ראה ורואה גם כיום חשיבות רבה בתקציב הרזרבה, אשר מהווה כלי לתיקונים ומתן פתרונות נדרשים עבור בעיות תקציב המתעוררות במועצות הדתיות במהלך השנה ואשר לא נצפו מראש בתחילת שנת התקציב, ובלבד שהן לא נובעות מהתנהלות לא תקינה של המועצות הדתיות. כלי זה מאפשר למשרד להעביר למועצות הדתיות הזקוקות לכך תקציב בעבור הוצאות מיוחדות בנושאים מוגדרים שאין להם מענה בתקציב השוטף של המועצות הדתיות. יובהר כי המשרד חילק מדי שנה את סכום הרזרבה בהתאם לאמות מידה שנקבעו על ידי המשרד באישור היועץ המשפטי

כללי אופן התקצוב של המועצות הדתיות קבוע בסעיפים 11 עד 11א11 לחוק שירותי הדת היהודיים, התשל"א-1971 (להלן – החוק), וכן בהחלטות הממשלה שנקבעו בעניין זה, ובייחוד החלטה מס' 2197 מיום כ"ח באב התשס"ז (12 באוגוסט 2007) (להלן – החלטת ממשלה מס' 2197) והחלטה מס' 4400 מיום י"ב בטבת התשס"ט (8 בינואר 2009) (להלן – החלטות הממשלה). בהתאם להוראות החוק ולהחלטות הממשלה, אופן התקצוב כולל הליך תלת-שלבי: בשלב הראשון נקבע בחוק התקציב השנתי סכום ההשתתפות של הממשלה בתקציב של כלל המועצות הדתיות (להלן – סכום ההשתתפות של הממשלה); בשלב השני נקבע מהו חלקה של כל אחת מהמועצות הדתיות מתוך סכום ההשתתפות של הממשלה, כלומר – אופן חלוקת "העוגה" בין המועצות הדתיות בהתאם לאמות מידה שוויוניות שנקבעו בהחלטות הממשלה שבעניין; בשלב שלישי נקבע סכום ההשתתפות הרגיל או סכום ההשתתפות המיוחד של כל אחת מהרשויות המקומיות בתקציב המועצה הדתית הנמצאת בתחום שיפוטה.

החלטות הממשלה מתייחסות לשלב השני הנוכח לעיל וקובעות את אמות המידה לקביעת חלקה של כל אחת מהמועצות הדתיות מתוך סכום ההשתתפות של הממשלה בתקציב של כלל המועצות הדתיות. בהתאם לסעיף ב' להחלטת ממשלה מס' 2197, החל מיום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008), מתוך סכום ההשתתפות של הממשלה, ובטרם חלוקת סכום זה בין המועצות הדתיות בעבור הפעילות השוטפת שלהן, יוקצו סכומים לטובת הוצאות "קשיחות" שיש לוודא ולהבטיח מראש קיום תקציב מתאים בעבורן. בהתאם לכך נקבע כי תחילה יוקצה סכום המהווה 40% מעלות הפנסיות התקציביות של גמלאי כל מועצה ומועצה דתית (להלן – חלק המועצות הדתיות בעלות הפנסיות התקציביות). מהיתרה שתישאר יופרש סכום אשר ישמש רזרבה לתיקונים נדרשים ולצורך

¹ ס"ח התשל"א, עמ' 130; התשפ"ב, עמ' 286.

(ב) סכום ההשתתפות הכולל של הרשויות המקומיות ברזרבה, בכל שנת כספים, יהיה שווה לחלק הממשלה בסכום הרזרבה באותה שנת כספים, כשהוא מוכפל ב־1.5 (להלן – חלק הרשויות המקומיות בסכום הרזרבה).

(ג) חלקה של כל רשות מקומית בסכום הרזרבה מתוך חלק הרשויות המקומיות בסכום הרזרבה, יהיה בהתאם לחלקה היחסי של המועצה שבתחום שיפוטה בסכום ההשתתפות הרגיל של הממשלה כפי שנקבע לפי סעיף 11א(ב) (להלן – חלק הרשות המקומית בסכום הרזרבה).

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן מוצע לקבוע כי השר לשיירות דת רשאי לקבוע בצו כי בשנת כספים מסוימת לא יופרש סכום כאמור או שיפורש סכום בשיעור נמוך יותר.

לסעיף 11א(ב) המוצע

התוצאה שהתקבלה מהליך בניית התקציב באופן המפורט לעיל (קודם לביטול הרזרבה במסגרת החלטת ממשלה מס' 904), הייתה שהרשויות המקומיות לא השתתפו במימון סכום הרזרבה, שכן הפרשת הסכום שנועד למימון הרזרבה בוצעה בשלב השני בתחילת שנת הכספים, כאמור, בטרם התחשבות בחלקן של הרשויות המקומיות בתקציב.

מוצע לקבוע כי בכל שנת כספים ישתתפו הרשויות המקומיות אף הן במימון הרזרבה בשיעור העומד על פי 1.5 מחלק הממשלה בסכום הרזרבה (להלן – חלק הרשויות המקומיות בסכום הרזרבה), וזאת כדי לשמור על עקרון יחס ההשתתפות בין חלק הממשלה ובין חלק הרשויות המקומיות בתקציב המועצות הדתיות העומד על 40% ו־60% בהתאמה כפי שעולה מהאמור בסעיפים 11א(ג) ו־11ב(א)(1) לחוק.

יודגש לעניין זה כי השתתפותן של הרשויות המקומיות במימון הרזרבה, כפי שמוצע, במצב שבו מופרשת רזרבה, לא משנה את יחס ההשתתפות של הרשויות המקומיות בתקציב המועצות הדתיות שהוא פי 1.5 מסכום ההשתתפות של הממשלה בתקציב המועצות, (ראו להלן בדברי ההסבר לסעיף 11ב(א)(א) דוגמאות בטבלאות המבהירות עניין זה).

לסעיף 11א(ג) המוצע

מוצע לקבוע את היקף השתתפותה של כל רשות מקומית במימון הרזרבה, באופן שחלקה של כל רשות מקומית בסכום הרזרבה מתוך חלק הרשויות המקומיות בסכום הרזרבה יעמוד על חלקה היחסי של המועצה הדתית הנמצאת בתחום שיפוטה של הרשות המקומית בסכום ההשתתפות הרגיל של הממשלה כמפורט בסעיף 11א(ב), כלומר על פי יחס החלוקה של סכום ההשתתפות הרגיל של הממשלה בין המועצות הדתיות בהתאם לאמות המידה השוויוניות שנקבעו בהחלטות הממשלה שלעיל (לדוגמה: מספר התושבים היהודיים ברשות המקומית, מדר צורכי דת ברשות המקומית הנגזר מהיחס בין

לממשלה, לאחר שנבחנו הנסיבות והצרכים המשתנים של המועצות הדתיות באותה שנה.

כדי להמשיך לקיים את התכלית שלשמה נועדה הרזרבה בידי המשרד, נקבע הסדר מיוחד לשנות הכספים 2022 ו־2023 שאפשר חלוקת סכום מתוך תקציב המשרד בלבד בעבור צורכי הרזרבה, וממילא בתקציב זה לא השתתפו הרשויות המקומיות. הסדר זה נקבע במסגרת החלטת ממשלה מס' 904 האמורה, ולפיו בעבור שנות התקציב 2022 ו־2023 (או עד להסדרת תיקון חקיקה בנושא, לפי המוקדם משניהם) יהיה המשרד רשאי להקצות מתקציבו (באישור אגף תקציבים במשרד האוצר) סכום שלא יעלה על 5% מסך השתתפות המדינה בהוצאות התקציב של המועצות הדתיות, אשר יהיה מיועד לתמיכה בעבור הוצאות מיוחדות בנושאים מוגדרים שאין להם מענה בתקציב השיטף של המועצות הדתיות.

לנוכח כל המפורט לעיל עולה כי בהתייחס לשנת התקציב 2024 והלאה – יש נחיצות להסדיר בחוק את הפרשת הרזרבה כולל הסדרת השתתפות הרשויות המקומיות ברזרבה.

לפיכך, מוצע כי הפרשת סכום הרזרבה תיקבע בחוק (ולא בהחלטת ממשלה בלבד), לרבות השתתפותן של הרשויות המקומיות בסכום הרזרבה.

סעיף 1

לסעיף 11א(א) המוצע

כפי שפורט לעיל, במסגרת החלטת ממשלה מס' 904 בוטלה הפרשת סכום הרזרבה מתוך סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאות התקציב של כלל המועצות הדתיות, ועל כן יש לקבוע את כלי הרזרבה מחדש בחוק.

בהתאם לאמור, מוצע לקבוע כי על אף האמור בסעיף 11א(ב) לחוק (הקובע את אופן חלוקת סכום ההשתתפות של הממשלה בין המועצות הדתיות), יופרש תחילה, בידי המשרד, מתוך סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאות התקציב של כלל המועצות בכל שנת כספים, סכום של 5% אשר ישמש רזרבה בעבור כיוסי הוצאות כפי שמפורט בסעיף 11ג (כלומר הוצאות נדרשות של המועצות הדתיות אשר לא היה ניתן לצפות אותן מראש בתחילת שנת הכספים, ובלבד שהן לא נובעות מהתנהלות לא תקינה של המועצות הדתיות) (להלן – חלק הממשלה בסכום הרזרבה).

1.11ב (א) חלק הרשות המקומית בסכום הרזרבה יתווסף לסכום ההשתתפות הרגיל של הרשות המקומית או לסכום ההשתתפות המיוחד של הרשות המקומית, לפי העניין, בהוצאות התקציב של המועצה שבתחום שיפוטה.

”אופן השתתפות הרשויות המקומיות ברזרבה לכיסוי הוצאות

דברי הסבר

מספר תלמידים יהודים הלומדים בבתי ספר דתיים לסך התלמידים היהודים וכיוצא באלה) (להלן – חלק הרשות המקומית בסכום הרזרבה) (ראו להלן בדברי ההסבר לסעיף 11ב11א) דוגמאות בטבלאות המבהירות עניין זה).

לסעיף 11ב11א המוצע

מוצע לקבוע כי אופן השתתפות הרשויות המקומיות במימון הרזרבה יתבצע באמצעות תוספת חלקן בסכום הרזרבה לתקציבן השוטף של המועצות הדתיות. יובהר כי בהתאם לכך הרשויות המקומיות לא יעבירו תקציב באופן ישיר לקופת הרזרבה (הנמצאת ברשות המשרד), אלא השתתפותן במימון הרזרבה תבצע באופן עקיף, כפי שיוסבר להלן. כפי שפורט לעיל, סכום הרזרבה (בסכום של 5% כבירית מחדל) מופרש ונגרע מתוך סכום ההשתתפות של הממשלה בתקציב המועצות הדתיות, והתוצאה היא כי נוצר חוסר בתקציב המועצות הדתיות. כפי שמוצע, הרשויות המקומיות יעבירו את חלקן במימון הרזרבה לתקציבי המועצות הדתיות ובאופן זה ישלימו את החוסר שנוצר בתקציבי המועצות הדתיות וישתתפו בפועל במימון הרזרבה באופן עקיף.

כאמור, מוצע כי חלקה של כל רשות מקומית בסכום הרזרבה יתווסף לתקציבה השוטף של המועצה הדתית הנמצאת בתחום שיפוטה, כלומר יתווסף לסכום ההשתתפות הרגיל או המיוחד של הרשות המקומית, לפי העניין, בהוצאות התקציב של המועצה הדתית הנמצאת בתחום שיפוטה.

להלן דוגמה המתייחסת למקרה שבו סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאות התקציב של כלל המועצות עומד על 100 מיליון שקלים חדשים (להלן – מלש”ח) ומדובר בסכום השתתפות רגיל (ולא מיוחד):

מצב א’ – ללא רזרבה:

סך תקציב המועצה הדתית (במלש”ח)	סכום ההשתתפות הרגיל של הרשות מקומית בהוצאות התקציב של המועצה הדתית (במלש”ח)	
	המועצה הדתית (במלש”ח)	התקציב של כל מועצה דתית (במלש”ח)
125	75	50 (50%)
100	60	40 (40%)
25	15	10 (10%)

סך הכול: 100 מלש”ח 150 מלש”ח

התוצאה:

סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאות התקציב של כלל המועצות עומד על 100 מלש”ח;

סכום ההשתתפות של הרשויות המקומיות בהוצאות התקציב של כלל המועצות עומד על 150 מלש”ח.

מצב ב’ – עם רזרבה:

סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאות התקציב של כלל המועצות עומד על 100 מלש”ח;

חלק הממשלה בסכום הרזרבה – 5 מלש”ח;

חלק הרשויות המקומיות בסכום הרזרבה – 7.5 מלש”ח.

(ב) יראו את חלק הרשות המקומית בסכום הרזרבה כחלק מסכום ההשתתפות הרגיל של הרשות המקומית או כחלק מסכום ההשתתפות המיוחד של הרשות המקומית, לפי העניין, בהוצאות התקציב של המועצה שבתחום שיפוטה, לעניין סעיפים 111ג, 111ד ו-111ח.

דברי הסבר

שם המועצה הדתית	בהוצאות התקציב של כל מועצה דתית (במלש"ח)	המועצה הדתית שבתחומה (במלש"ח)	ההשתתפות הרגיל הכוללת (במלש"ח)	המועצה הדתית (במלש"ח)	ההשתתפות הרגילה של כל רשות מקומית בהוצאות התקציב של המועצה הדתית (במלש"ח)	ההשתתפות הרגילה של רשות מקומית בסכום הרזרבה (במלש"ח)	ההשתתפות הרגילה של רשות מקומית בסכום הרזרבה (במלש"ח)	ההשתתפות הרגילה של רשות מקומית בסכום הרזרבה (במלש"ח)	ההשתתפות הרגילה של רשות מקומית בסכום הרזרבה (במלש"ח)
א'	47.5 (50%)	71.25	118.75	3.75 (50%)	75	122.5			
ב'	38 (40%)	57	95	3 (40%)	60	98			
ג'	9.5 (10%)	14.25	23.75	0.75 (10%)	15	24.5			
סך הכול:	95 מלש"ח	142.5 מלש"ח	7.5 מלש"ח	150 מלש"ח					

התוצאה:

סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאות התקציב של כלל המועצות – $100 = 5 + 95$ מלש"ח;

סכום ההשתתפות של הרשויות המקומיות בהוצאות התקציב של כלל המועצות – $150 = 7.5 + 142.5$ מלש"ח.

לסעיף 111ב(ב) המוצע

מוצע לקבוע כי יש לראות את חלק הרשות המקומית בסכום הרזרבה כחלק מסכום ההשתתפות הרגיל או כחלק מסכום ההשתתפות המיוחד של הרשות המקומית, לפי העניין, בהוצאות התקציב של המועצה הדתית הנמצאת בתחום שיפוטה, וזאת לעניין סעיף 111ג לחוק המטיל על השר לשירותי דת חובה לפרסם ברשומות את סכום ההשתתפות הרגיל או המיוחד של הרשות המקומית בתקציב המועצה הדתית הנמצאת בתחום שיפוטה וכן להודיע לכל רשות מקומית על סכום ההשתתפות, כאמור. כך גם לעניין סעיף 111ד לחוק – החובה המוטלת על רשות מקומית להעביר למועצה הדתית הנמצאת בתחום שיפוטה עד היום החמישי בכל חודש את סכום ההשתתפות

החודשי בהוצאות התקציב של המועצה הדתית, וכך גם לעניין סעיף 111ח לחוק הקובע הוראות למקרה שבו הרשות המקומית לא מעבירה למועצה הדתית את סכומי ההשתתפות החודשיים.

משמעות ההוראה היא כי לעניין שאר הסעיפים בחוק, הוספת חלק הרשות המקומית בסכום הרזרבה אל סכום ההשתתפות הרגיל או המיוחד שלה בהוצאות התקציב של המועצה הדתית הנמצאת בתחום שיפוטה, לא תשפיע על יחס ההשתתפות הרגיל או המיוחד שנקבע בהליך קביעת סכומי ההשתתפות של הממשלה ושל הרשות המקומית בתקציב מועצה דתית מסוימת, ולמעשה חלק הרשות המקומית בסכום הרזרבה יהיה "חיצוני" לסכום ההשתתפות הרגיל או המיוחד של הרשות המקומית.

כך למשל לעניין סעיף 111ב(א)(3) לחוק: סעיף 111ב לחוק קובע כי ניתן לקבוע סכום ההשתתפות מיוחד של הממשלה וסכום ההשתתפות מיוחד של הרשות המקומית בהוצאות התקציב של מועצה דתית. ואולם בסעיף 111ב(א)(3) נקבע כי השינוי כאמור אפשרי ובלבד שסכום ההשתתפות המיוחד של רשות מקומית לא יפחת מסכום השווה ל-25%

11ג1. (א) חלק הממשלה בסכום הרזרבה יישמש לצורך כיסוי הוצאות נדרשות של המועצות אשר לא ניתן היה לצפות אותן מראש בתחילת שנת הכספים, ובלבד שהן לא נובעות מהתנהלות לא תקינה שלהן, ויחולק בין המועצות במהלך שלושת החודשים הקלנדריים האחרונים של שנת הכספים בהתאם לאמות מידה שיקבע השר, בהתייעצות עם שר האוצר.

(ב) חלק הממשלה בסכום הרזרבה שלא נדרש לחלק בשנת כספים מסוימת, יחולק בין כלל המועצות בהתאם לחלקן היחסי בסכום ההשתתפות הרגיל של הממשלה, כפי שנקבע לפי סעיף 11א(ב) או בסכום ההשתתפות המיוחד של הממשלה, כפי שנקבע לפי סעיף 11ב(א). לפי העניין.

ד ב ר י ה ס ב ר

יפרסם המשרד בכל שנת כספים נוהל ספציפי שיכלול את הדגשים והשיקולים לחלוקת הרזרבה באותה שנת כספים ויפורסם במסגרת "קול קורא" למועצות הדתיות להגיש את בקשותיהן לקבלת תקציב מהרזרבה על בסיס הנוהל (למותר לציין כי הנוהל יעלה בקנה אחד עם התקנות). ועדה בתוך המשרד, אשר תכלול גורמי מקצוע, נציג יועצת משפטית ונציג יחידת החשבונות, תקבל החלטה על אופן חלוקת הרזרבה במהלך שלושת החודשים הקלנדריים האחרונים של שנת הכספים על בסיס הבקשות שהוגשו על ידי המועצות הדתיות בהתאם לאמות המידה שייקבעו בתקנות ובהתאם לנוהל האמור. חלוקת הרזרבה תתבצע בשלושת החודשים האחרונים של שנת הכספים כדי שהמשרד יוכל לקבל תמונה מלאה של כלל הצרכים המיוחדים של המועצות הדתיות באותה שנת כספים ולכלול אותם בתוך השיקולים שקשורים להחלטה.

לסעיף 11ג1(ב) המוצע

מוצע לקבוע כי אם נותר חלק מסכום הרזרבה (חלק הממשלה בסכום הרזרבה) שלא נדרש לחלק אותו באותה שנת כספים (להלן – היתרה), למשל במקרה שבו הבקשות שהוגשו לקבלת סכום מתקציב הרזרבה אינן עומדות באמות המידה שנקבעו או שלא הוגשו בקשות רבות, אזי היתרה תחולק בין כלל המועצות הדתיות לפי חלקן היחסי של המועצות הדתיות בתוך סכום ההשתתפות הרגיל של הממשלה, שנקבע לפי סעיף 11א(ב) לחוק, או בתוך סכום ההשתתפות המיוחד, שנקבע לפי סעיף 11ב(א) לחוק.

הנימוק לכך הוא משום שמלוא סכום הרזרבה הופרש למעשה מתוך סכום ההשתתפות הכולל של הממשלה, ועל כן מה שנותר מסכום זה צריך להיות מועבר אל תקציבן השוטף של המועצות הדתיות ואף להיות מחולק באותו אופן שבו מחולק סכום ההשתתפות של הממשלה, כלומר לפי היחס הרגיל או המיוחד.

ולא יעלה על סכום העולה על 75% מסכום ההשתתפות הרגיל הכולל (סכום ההשתתפות הרגיל הכולל הוא סכום ההשתתפות המתקבל מחיבור סכום ההשתתפות הרגיל של הממשלה בהוצאות תקציב של מועצה דתית עם סכום ההשתתפות הרגיל של הרשות המקומית בהוצאות התקציב של אותה מועצה דתית). מוצע לקבוע כי התנאי האמור לגבי טווח של 25%-75% בסכום ההשתתפות המיוחד של רשות מקומית יישמר, אך בלי להתייחס לתוספת בשל חלק הרשות המקומית בסכום הרזרבה, שהיא לעניין זה תוספת "חיצונית" לסכום ההשתתפות הרגיל או המיוחד של הרשות המקומית.

סעיף 3

לסעיף 11ג1(א) המוצע

מוצע לקבוע מהן המטרות שבעבורן יישמש סכום הרזרבה והן לכיסוי הוצאות נדרשות של המועצות הדתיות אשר לא ניתן היה לצפות אותן מראש בתחילת שנת הכספים ובלבד שהוצאות אלה אינן נובעות מהתנהלות לא תקינה של המועצה הדתית. התנהלות לא תקינה לעניין זה היא פעולות שבוצעו במכוון או ברשלנות החורגות מהוראות הדין, מהוראות הרגולטוריים או מכללי מינהל תקין, ואשר הביאו את המועצה הדתית להוצאה כספית אשר בשלה מבקשת המועצה הדתית שיפוי מהרזרבה. הוועדה במשרד לשירותי דת אשר תחלק את הרזרבה היא אשר תקבע אם התנהלות המועצה הדתית הייתה לא תקינה לעניין זה.

כמו כן מוצע לקבוע כי סכום הרזרבה יחולק בין המועצות הדתיות במהלך שלושת החודשים הקלנדריים האחרונים של שנת הכספים, בהתאם לאמות מידה שיקבע השר לשירותי דת בהתייעצות עם שר האוצר. הכוונה היא שהשר לשירותי דת יתקין תקנות אשר יכללו את העקרונות המרכזיים לחלוקת הרזרבה בהתייעצות עם שר האוצר, גוון מצבה התקציבי של המועצה הדתית. כהשלמה לכך

"(1) (1) שונה סכום ההשתתפות של הממשלה כאמור בסעיף קטן (ב) לפני שחולק סכום הרזרבה בהתאם לסעיף 111ג, יחולו הוראות אלה:

(א) עלה סכום ההשתתפות של הממשלה – יחולק סכום הרזרבה בהתאם לסכום ההשתתפות של הממשלה לפני השינוי;

(ב) הופחת סכום ההשתתפות של הממשלה – יחושב סכום הרזרבה בהתאם לסכום המעודכן, ויחולו הוראות סעיפים 111א ו-111ב בשינויים המחויבים.

(2) שונה סכום ההשתתפות של הממשלה כאמור בסעיף קטן (ב) אחרי שחולק סכום הרזרבה לפי סעיף 111ג, לא יבוצע שינוי בסכום הרזרבה שחולק."

ד ב ר י ה ס ב ר

לסכום ההשתתפות הרגיל או המיוחד של אותה רשות מקומית בתקציב המועצה הדתית הנמצאת בתחום שיפוטא). יובהר כי ממילא, בשל השינוי, יחושב מחדש הסכום החודשי העדכני שעל הרשות המקומית להעביר למועצה הדתית.

יובהר כי במקרה שבו הופחת סכום ההשתתפות של הממשלה ובהתאם לכך גם הופחת סכום הרזרבה, אין מניעה כי בשל שינוי הנסיבות השר לשירותי דת יוציא צו חדש אשר בו ייקבע שיעור הרזרבה החדש מתוך סכום ההשתתפות המעודכן של הממשלה או יורה על ביטול צו שהוציא כאמור (במקרה של ביטול הצו כאמור יעמוד סכום הרזרבה על ברירת המחל – 5% מסכום ההשתתפות המעודכן של הממשלה). באופן זה יוכל השר להגדיל את סכום הרזרבה אשר פחת כתוצאה מהפחתת סכום ההשתתפות של הממשלה.

המצב השני, המוסדר בפסקה 2, עוסק במקרה שבו חל שינוי בסכום ההשתתפות של הממשלה לאחר שכבר חולק סכום הרזרבה (לפי סעיף 111ג לחוק). במקרה זה מוצע לקבוע כי לא יחול שינוי בסכום הרזרבה, אשר כבר חולק, שכן מדובר במעשה עשוי ממילא גם לא יחול שינוי בחלק הרשויות המקומיות בסכום הרזרבה ובחלקה של כל אחת מהרשויות המקומיות בסכום זה אשר מתווסף לסכום ההשתתפות הרגיל או המיוחד של אותה רשות המקומית בתקציב המועצה הדתית שבתחום שיפוטא).

סעיף 4 עניינו של סעיף 111 לחוק במקרה שבו חל שינוי בסכום ההשתתפות של הממשלה במהלך שנת הכספים. לנוכח העובדה שסכום הרזרבה (חלק הממשלה בסכום הרזרבה) נגזר (בשיעור 5%) מסכום ההשתתפות של הממשלה כפי שמפורט בסעיף 111א(א) המוצע, יש צורך להסדיר כיצד משפיע שינוי זה על סכום הרזרבה. בנסיבות אלה מוצע להוסיף את סעיף קטן (1) לסעיף 111 לחוק שעניינו שני מצבים:

המצב הראשון, המוסדר בפסקה 1, עוסק במקרה שבו חל שינוי בסכום ההשתתפות של הממשלה לפני שחולק סכום הרזרבה למועצות הדתיות (לפי סעיף 111ג לחוק). במקרה זה, אם עלה סכום ההשתתפות של הממשלה, מוצע לקבוע כי לא יחול שינוי בסכום הרזרבה, כלומר – הרזרבה תחולק בהתאם לסכום ההשתתפות המקורי של הממשלה לפני השינוי בסכום השתתפות זה.

לעומת זאת, אם הופחת סכום ההשתתפות של הממשלה, מוצע לקבוע כי יחולו הוראות סעיפים 111א ו-111ב בשינויים המחויבים. משמעות החלת הסעיפים האמורים היא כי יופחת בהתאם סכום הרזרבה ולמעשה המשרד יידרש לחשב מחדש את סכום הרזרבה (אשר נגזר בשיעור 5%, כאמור מסכום ההשתתפות של הממשלה). לאחר מכן יש לחשב מחדש את חלק הרשויות המקומיות בסכום הרזרבה (אשר הינו פי 1.5 מסכום ההשתתפות המעודכן של הממשלה) וכן את חלקה המעודכן של כל אחת מהרשויות המקומיות בסכום זה (חלק זה יתווסף

